

Dermatologie
040 286 4862

Wat is een plaveiselcelcarcinoom?

Plaveiselcelcarcinoom van de huid is een kanker van de huid. Het begint in de bovenste laag van de huid en kan zich soms uitbreiden naar andere delen van het lichaam.

Hoe krijg je plaveiselcelcarcinoom?

De belangrijkste oorzaak is vaak en lang in de zon zitten. Het plaveiselcelcarcinoom komt vooral voor op de plekken van de huid waarop veel zonlicht komt. Mensen met een lichte kleur huid hebben een groter risico om plaveiselcelcarcinoom te krijgen dan mensen met een donkere kleur huid. Voordat een plaveiselcelcarcinoom ontstaat, zijn er vaak eerst ruwe rode vlekjes op de huid. Deze vlekjes heten actinische keratosen. Actinische keratosen kunnen na lange tijd in plaveiselcelcarcinoom veranderen (zie ook de folder 'Actinische keratosen').

Andere mogelijke oorzaken van het plaveiselcelcarcinoom

Andere mogelijke oorzaken van het plaveiselcelcarcinoom zijn:

- Wonden aan benen die niet over willen gaan (open been).
- Huidziekten die lang bestaan (ontstekingen), met name op de slijmvliezen.
- Het langdurig slikken van medicijnen door iemand die een orgaan van iemand anders heeft gekregen (transplantatie van bijvoorbeeld een hart, long of nier). Deze medicijnen moet men blijven slikken om te zorgen dat de nieuwe organen blijven werken.
- Littekens van brandwonden of plekken die bestraald zijn voor een kanker in het lichaam.

Hoe ziet het plaveiselcelcarcinoom eruit?

Het plaveiselcelcarcinoom ziet eruit als een kleine bult die de kleur van de huid heeft of lichtrood is. Het voelt ruw aan. De bult wordt langzaam groter en kan een grote bult worden. Soms doet de bult pijn, maar meestal niet. Een plaveiselcelcarcinoom kan er ook uitzien als een kleine wond die langzaam groter wordt. Het plaveiselcelcarcinoom kan overal op het lichaam voorkomen. Meestal op de hoofdhuid, de oren, het gezicht, de lippen, de onderkant van de armen, de bovenkant van de handen en op de benen.

Hoe weet jouw arts of je plaveiselcelcarcinoom hebt?

De arts kan aan de huiduitslag zien dat je plaveiselcelcarcinoom hebt. Soms wil de arts zeker weten of er geen sprake is van een andere huidaandoening. Dan zal de arts een klein stukje huid afnemen (biopt). Voor het verwijderen wordt de huid plaatselijk verdoofd. De arts onderzoekt of je mogelijk meer plaveiselcelcarcinomen hebt en voelt of de lymfeklieren vergroot zijn. Als er een groot risico is dat het plaveiselcelcarcinoom zich naar andere delen van jouw lichaam heeft uitgezaaid, is verder onderzoek noodzakelijk.

Welke behandeling van plaveiselcelcarcinoom is er?

Snijden / excisie (eerste keus)

De arts (huidarts of (plastisch) chirurg) snijdt het plaveiselcelcarcinoom meestal weg. Jouw huid wordt op de plek waar de arts snijdt, verdoofd met prikjes in en rondom de plek. Om zeker te zijn dat de plek helemaal weg is, wordt het weggenomen stukje huid altijd in het laboratorium onderzocht. Als het plaveiselcelcarcinoom niet helemaal weg is, moet de arts nog een keer rondom de plek snijden. Het litteken wordt altijd groter dan de plek zelf omdat er minimaal 5mm (soms zelfs 10mm) gezonde huid mee moet worden genomen om de kans op achterblijven van kwaadaardige cellen zo klein mogelijk te houden.

Bestralen (wanneer opereren geen optie is)

Bestraling (radiotherapie) is een behandeling die ook een goed resultaat geeft. De bestraling van huidkanker gaat niet diep in de huid. Je krijgt weinig of geen bijwerkingen. Bestraling moet meerdere keren gebeuren.

Moet je terug naar de arts voor controle?

Na de behandeling wordt jouw huid 5 jaar lang regelmatig gecontroleerd. Dit gebeurt om te kijken of het plaveiselcelcarcinoom niet is teruggekomen of zich naar andere plekken in het lichaam heeft uitgezaaid. Ook wordt de rest van het lichaam gecontroleerd om te kijken of er geen andere nieuwe plaveiselcelcarcinomen bijgekomen zijn.

Jouw arts onderzoekt jouw huid of er actinische keratosen zijn. Die worden behandeld om verandering naar plaveiselcarcinoom tegen te gaan.

Is plaveiselcelcarcinoom te genezen of blijf je er altijd last van houden?

Als de plek helemaal weg is, zullen bijna nooit problemen ontstaan. Het plaveiselcelcarcinoom kan zich uitzaaien (verspreiden) naar de lymfeklieren of andere delen van jouw lichaam. Het risico hiervoor is het grootst bij grote plekken op de oren en de lippen. Als er uitzaaiingen zijn dan is dit niet goed. Je hebt dan meer behandeling nodig (snijden of bestralen) en soms moet je ook medicijnen slikken (chemotherapie). Iemand kan overlijden door een plaveiselcelcarcinoom dat in het lichaam is uitgezaaid.

Wat kun je zelf nog doen?

Na behandeling van een plaveiselcelcarcinoom is het belangrijk de huid te controleren. Als er een bult of kleine wond ontstaat die niet binnen enkele maanden vanzelf weer weggaat, is het verstandig naar de huisarts of huidarts te gaan. Ook is verstandig erop te letten dat jouw lymfeklieren niet groter worden. Te veel in de zon zitten moet je niet doen (zie ook de folder 'Zonlicht en de huid').

Heb je nog vragen?

Deze informatie is niet bedoeld als vervanging van de mondelinge informatie, maar als aanvulling daarop. Hierdoor is het mogelijk om alles nog eens rustig na te lezen.

Heb je vragen, neem dan contact op met de:
Polikliniek dermatologie, telefoonnummer 040 - 286 48 62.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

Wil je deze informatie online bekijken ga dan naar
www.annaziekenhuis.nl/medische-informatie/der015-plaveiselcelcarcinoom/

Of scan met je telefoon of tablet de QR-code.

DER015
25-05-2022